

Tájékoztató a MOK DTESZ tagságának

a bizonytalan minőségű, tisztázatlan háttérű egészségügyi szolgáltatók tevékenységének visszaszorítását célzó törvényről (2019. évi CXI. törvény)

Elfogadták a MOK által kezdeményezett, az „áldoktorok” tevékenységének kiszűrését és annak megszüntetését célzó törvényt. Sikerként értékeljük, hogy **az „egészségügyi szakképesítéshez kötött pszichoterápiás” gyakorlatot is védi a törvény**, amely a pszichiáter szakorvos, a klinikai szakpszichológus, valamint a pszichoterápia ráépített szakvizsgával rendelkező szakorvos és pszichológus kompetenciájának, tevékenységének védelme, a (gyógyító) tevékenységének és képezésének megfelelő címhasználatának védelmével.

Büntethetőek lesznek, akik képezésüknek nem megfelelő címet használnak, vagy a tevékenységük megjelölését képezésüknek nem megfelelő terminológiával illetik, vagy nem rendelkeznek megfelelő államilag elismert oklevéllel, amely így alkalmas a kliensek megtévesztésére. A törvény nem a pszichoterápia meghatározásából indul ki, hiszen az (orvosi) gyógyító tevékenység meghatározása sem lehetne alapja az orvosi gyakorlat védelmének Btk. által szabályozott keretekben. A klienssel való kapcsolat tisztaságát, célját védi azáltal, hogy hiteles tájékoztatás kap a kliens arról, hogy az adott szakember milyen szakmai kompetenciával, felhatalmazással rendelkezik, képezése államilag elismert. Ennek megsértése ütközik az elfogadott törvénybe. A kliens ellátásának szakmai tartalmát és folyamatát szakmai-etikai törvények szabályozzák. Btk. szinten csak ezen szabályozás megsértéséből adódó káros következményei szankcionálhatók, amelyet a jelzett helyzet tisztasága jelentős részben megelőzhet. Példával szemléltethetjük, hogy egy mentőtiszt vagy egy diplomás ápoló is számos gyógyító beavatkozást végez, de nem nevezheti magát orvosnak, vagy szakorvosnak. Be kell tartania azokat a szakmai-etikai szabályokat, amelyek képezésének, kompetenciájának határait kijelölik. Ha ezeket megszegi, s ezek káros következményei bizonyíthatóan fennállnak, a Btk. kereteiben is értékelhetővé válnak.

A bizonytalan minőségű, tisztázatlan háttérű egészségügyi szolgáltatók tevékenységének visszaszorítását célzó törvény szakterületünkön szélesebb és további hasznos hatással is bír. A jogosulatlan címhasználat tiltásával védi a pszichológus (és szakpszichológus) államilag elismert diplomához kötött címhasználatát és tevékenységét. Szankcionálja a jelzőszerkezetes (pl. parapszichológus) pszichológus képzések és államilag nem elismert oklevelek kiadását és azok birtokában jogosulatlan tevékenység folytatását.

Nem „veszélyezteteti” a törvény azokat a kollégákat, akik nem klinikai szakpszichológusok, de diplomájuk feljogosítja őket, a diplomájuk törvénybe foglalt Képzési és Kimeneti Követelményekben (KKK) megfogalmazott kompetencia körbe tartozó tevékenységre. **Védi a pszichológus foglalkozás presztízsét.** Most az egészségügy keretében volt lehetőségünk a pszichológus szakma jogi védelmét biztosítani, amely hatásában eléri a pszichológia területének szélesebb körét a jogosulatlan címhasználat és képzés szankcionálását is. Gondoljunk csak arra, hogy néhány évvel ezelőtt a Magyar Pszichológus Kamara létrehozásának ez a legfőbb indokaként jelent meg, amely önmagában nem lett volna elegendő egy Btk-ban történő szabályozáshoz, amely most megvalósult.

Sajnálatosak azok a „szirénhangok”, amelyek az eü. és más intézményekben dolgozó pszichológusok között próbálnak látszólagos érdekkellentéteket generálni, nevezetesen most a Pedagógiai Szakszolgálatoknál. A DTESZ-nek közel 400 olyan klinikai szakpszichológus tagja van, akik a Pedagógiai Szakszolgálatoknál dolgoznak és MOK tagsággal, valamint eü. működési engedéllyel rendelkeznek, szerepelnek az eü. nyilvántartási rendszerben a szakorvosokkal azonos módon (*Pszichoterápiás eljárások végzésére képesítéssel rendelkező szakorvos vagy klinikai szakpszichológus jogosult!*). Rendelkeznek a megfelelő képesítéssel, eü. működési engedéllyel, végezhetnek pszichoterápiás tevékenységet. Amennyiben a törvényt ellenzők csúsztatását elfogadnánk, az iskolaorvos, vagy az iskolai védőnő sem végezhetne közalkalmazotti státusban eü. tevékenységet a közoktatás területén.

Három orvos-képző egyetemen a *klinikai-és mentálhigiéniai gyermek-és ifjúságpszichológiai szakirányú szakképzésben* résztvevő okl. pszichológusok gyakorlati képzése döntő részben a Pedagógiai Szakszolgálatoknál történik, csak kisebb hányadában eü. munkahelyeken. E tevékenység elismerése az egészségügyi szakirányú szakképzések területén összeegyeztethetetlen a felvetett „veszélyeztetettséggel”, a képzésben lévő rezidensek, a szakszolgálatnál dolgozó klinikai szakpszichológus felügyeletével végzik munkájukat. A más (pedagógiai-, vagy tanácsadó) szakirányú továbbképzéssel rendelkezők kompetenciáját a diplomájuk Képzési és Kimeneti Követelményei (KKK) határozzák meg, mint nem eü. tevékenységet. A törvény pusztán akkor érintené őket, ha nem a diplomájuk szerinti címhasználattal, vagy a nem KKK szerinti tevékenységük megnevezésével viszonyulnának a klienseikhez.

Ezt a törvényt támadó, a szakmát megosztó tevékenységet a „pszichopiac” profitorientált képviselőivel való kollaborációként értékelhetjük. Ugyanis a jogosulatlan tevékenységet és címhasználatot kizáró törvényt támadják és tartják „veszélyesnek” a szakmánkra nézve, nem a jogosulatlanul működő álpszichológusokra, s ezzel fenntartják azt a helyzetet, amelynek felszámolására évtizedek óta törekszünk. Bizonyítja ezt, hogy a MOK elnökéhez érkezett panaszok és felszólítások pusztán a törvényt utasítják el, de konstruktív javaslattal nem élnek. Árulkodóak azok a panaszok, amelyet pl. nem pszichológus végzettségű coach intézett a MOK elnökéhez. Vajon miért aggódik a pszichoterápia ügyében? Kiket és milyen felhatalmazással képvisel?

Kedves Kollégák! Fiatal szakterületünk eddigi fejlődése is számos ellentmondáson keresztül fejlődött. **A pszichoterápián keresztüli szabályozás komoly lehetőség és eredmény.** Megalapozhatja a további fejlődést a klinikai szakpszichológia szabályozásán túl is. Várjuk meg a hatását, legyünk türelemmel.

Tisztelettel:

a MOK DTESZ Elnökség nevében,
Szélesné dr. Ferencz Edit s.k.
MOK DTESZ elnök

Budapest, 2019. 12. 20.